

การเปลี่ยนแปลงความໄດ້ເປົ້າຂອບໂຄດເປົ້າຂອບເທືອນຂອງເສດຖະກິຈໄກຍ

นางสาว ชวีวรรณ ปฐมชารกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานินพน์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเเสดຖະກາສດຮນຫານພົມ
ກາຄວັນສາເສດຖະກາສດຮນ
บັນທຶດວິກຄາລັບ ຈຸດ້າລົງກາຜົມຫາວິກຄາລັບ

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-403-3

ມີສັກຫຼອງບັນທຶດວິກຄາລັບ ຈຸດ້າລົງກາຜົມຫາວິກຄາລັບ

CHANGE IN COMPARATIVE ADVANTAGE OF THE THAI ECONOMY

Miss Chawaneewan Pathomkajonkul

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics

Department of Economics

Graduate School

Chulalongkorn University

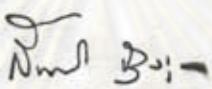
1995

ISBN 974-631-403-3

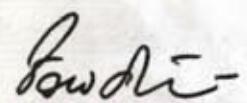
หัวขอวิทยานิพนธ์ การเปลี่ยนแปลงความได้เปรียบ凸显เปรียบเทียบของเศรษฐกิจไทย
 โดย นางสาวชลลีวัน ปัตตานีจากุล
 ภาควิชา เศรษฐศาสตร์
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตีราภ พงศ์มนพัฒน์

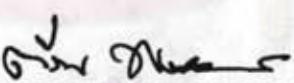

บัญชีวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
 การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

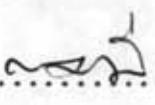

 ..... คณบดีบัญชีวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร. สินธุ ถังสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ..... ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. ชวนชัย อัชณนท)

 ..... อาจารย์ที่ปรึกษา
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมชาย พงศ์มนพัฒน์)

 ..... กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมชาย รัตนโภกนท)

 ..... กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กอลยาณี คุณเมี่ย)

ชื่อเรื่อง ปฐมยุครุ่ง : การเปลี่ยนแปลงความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของเศรษฐกิจไทย (CHANGE IN COMPARATIVE ADVANTAGE OF THE THAI ECONOMY) อ.ศิริกษา : ผศ.ดร. ศิริกา พงษ์มหาพัฒน์, 113 หน้า. ISBN 974-631-403-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของประเทศไทย จากปัจจุบันทางด้านโครงสร้างปัจจัยการผลิต โดยการวิเคราะห์และพิจารณาปัจจัยการผลิตล่ามณฑิต ได้แก่ ทุน แรงงานความชำนาญระดับต่ำ และแรงงานความชำนาญระดับสูง ทำการศึกษาตั้งแต่ปี 2513 - 2532 แล้วเมื่อจากต้องการให้เห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระหว่างช่วงเวลาที่ยาวนานควร รวมทั้งให้เห็น การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยต่าง ๆ ซึ่งทำการศึกษาโดยพิจารณาจากข้อมูลปี 2513 2523 และ 2532 ของประเทศไทยต่าง ๆ 14 ประเทศ ซึ่งประกอบด้วยประเทศไทยและประเทศไทยคู่ค้า โดยเฉพาะประเทศไทยในภูมิภาคเอเชีย

การศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ โดยแบ่งเป็นส่วนล่างนี้ นิยามความอุดมล้มเหลวของปัจจัยการผลิต ซึ่งได้แก่การพิจารณาจาก (ก) สัดส่วนปริมาณปัจจัยการผลิต เปรียบเทียบ และ (ข) ราคาเปรียบเทียบของปัจจัยการผลิต การศึกษาที่ส่องล่างนี้อาศัยเครื่องมือที่ เรียกว่า "ล้ำมเหลี่ยมปัจจัยการผลิต" ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศของ เอคเชอร์-โอนลิน

ผลการศึกษาพบว่า ในช่วงแรกของการพิจารณาตั้งแต่ปี 2513-2523 ประเทศไทยเป็น ประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิตสินค้าที่เน้นการใช้แรงงานความชำนาญระดับต่ำและ ขาดความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิตสินค้าที่เน้นการใช้ปัจจัยทุนและแรงงานความชำนาญระดับสูง อย่างไรก็ตามในช่วงปี 2523-2532 โครงสร้างความอุดมล้มเหลวของปัจจัยการผลิตได้เปลี่ยนแปลงไปใน ลักษณะที่ทำให้ประเทศไทยขาดความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิตสินค้าที่เน้นการใช้ปัจจัยทุนและ แรงงานความชำนาญระดับสูงในระดับที่ต่ำลง สลับกับประเทศไทยอื่น ๆ ที่พิจารณาส่วนใหญ่มีแนวโน้มการ เปลี่ยนแปลงความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเป็นไปในทิศทางเดียวกับประเทศไทย ยกเว้นศิลปินแล้ว คงสังก้า

การศึกษามีการพิจารณาทางด้านปริมาณและราคาของปัจจัยการผลิต ซึ่งในทางทฤษฎี การค้าระหว่างประเทศแบบฟื้นฟอกคลาสสิกามาตรและปริมาณเป็นทรัพยากรดั้งเดิม การพิจารณาไม่ว่าจาก ด้านใดก็จะต้องให้ข้อสรุปที่ไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามในการศึกษาพัฒนาการประเทศไทย เนื่องจากมีอยู่ ประเทศไทยการพิจารณาเปรียบเทียบจากด้านปริมาณและราคาให้ได้ข้อสรุปบางประการไม่ตรงกัน ความ ขัดแย้งดังกล่าวอาจมีมาจากการเปลี่ยนผ่าน (1) ตัวแปรราคาปัจจัยการผลิตอาจได้รับแรงกระแทกจากการ เปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลกในระยะลั้น (2) ความคลาดเคลื่อนอันเนื่องมาจากการรัฐธรรมนูญ ข้อมูลปริมาณและราคาปัจจัยการผลิตของประเทศไทยต่าง ๆ และ (3) การล้มเหลวให้ปัจจัยการผลิตแต่ละกลุ่ม ที่พิจารณาไม่คุ้มเสียและที่เหมือนกัน

C 360054: MAJOR ECONOMICS

KEY WORD: COMPARATIVE ADVANTAGE / ENDOWMENT TRIANGLE

CHAWANEEWAN PATHOMKAJONKUL : CHANGE IN COMPARATIVE ADVANTAGE OF
THE THAI ECONOMY: THESIS ADVISOR :
ASST. PROF. TEERANA BHONGMAKAPAT, Ph.D. 113 pp. ISBN 974-631-403-3

The objective of this research is to study the comparative advantage of Thai economy based on certain patterns of productive factors. Three factors of production are used in the analysis, i.e. capital, low-skilled and high-skilled labor. To determine the direction of change in comparative advantage, we use a set of data comprising those from 1970 to 1980 and 1989, and to indicate the changes more clearly we obtain observations of fourteen countries, including Thailand and other countries, particularly those in Asia.

The research is divided into two parts depending upon two types of factor markets information: (a) relative quantities of factor endowment and (b) relative factor prices. Both parts are analyzed by using the technique of "Endowment Triangle" which is derived from the international trade theory in the tradition of Heckscher-Ohlin.

The research finding indicates that, during 1970-1980 Thailand had comparative advantage in low-skilled labor intensive products and comparative disadvantage in those being capital and high-skilled labor intensive. Changes in the structure of factor abundance induce the reduction of comparative disadvantage in capital and high-skilled labor intensive. For most of other countries, except the Philippines and Sri Lanka, the similar direction is found.

The research examines both relative quantities of factor endowment and relative factor prices based on the neoclassical trade theory in which quantities and prices are dual. Both versions yeild similar conclusions, except that for some countries including Thailand certain different results are found. The finding deviated from the prediction of neoclassical trade theory may be due to observations used in which (i) factor prices could be affected by macroeconomic changes in the short run (ii) quantities and prices of productive factors might be measured with errors and (iii) productive factors were assumed homogeneous.

ภาควิชา	คุรุศาสตร์ค่าล่อมร.	ลายมือชื่อนิสิต	ห้อง	ประจำปี
สาขาวิชา	-	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	_____	_____
ปีการศึกษา	2537	ลายมือชื่อคณาจารย์ที่เรียนร่วม	-	-

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับเชิดชูด้วย ๕ ข้อความคุณภาพและความช่วยเหลืออ้างอิง
ของท่าน พศ.ดร. ศรีภูมิ วงศ์นพพัฒน์ ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ท่านได้ให้
คำแนะนำและข้อคิดเห็นด้วย ฯ มาก稠密 ผู้เขียนขอแสดงความลึกซึ้งพำนุชของท่าน และ
กราบขอบพระคุณท่านไว้ ณ โอกาสสุดท้าย

ขอบอกพระคุณท่านคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ชื่งไห้แก่ รศ.ดร. ชวนชัย อัษฎันท์
พศ.ดร. สมชาย รัตนโกมุข และ พศ.ดร. กัลยาณี คุณเมี ที่ได้เลือกเวลาอันมีค่าของท่านชี้แนะ
ห้องพิจารณาและแนวทางทั่วไป จนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้

และที่สำคัญที่สุด ผู้เขียนต้องขอกราบส้านิกในพระคุณของคุณพ่อ-คุณแม่ ขอบคุณที่ส่ง
และเพื่อน ฯ ทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือ ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้ผู้เขียนตลอดมา ด้วยดี
ทั้งตอนเริ่มต้นจนถึงบทสุดท้ายของวิทยานิพนธ์

อย่างไรก็ตาม ประโภชน์ได้ ฯ ที่พึงได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นผลจากความคุณภาพ
ของท่านคณะกรรมการทุกท่าน ส่วนห้องพิจารณาและนักวิชาการที่ได้รับเชิดชูด้วย ฯ นี้
ความเช้าใจของผู้เขียนเอง ผู้เขียนจึงขอน้อมรับไว้แต่เดียว

ช่วงวัน ปฐมพัจกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๕
กิจกรรมประจำปี	๘
สารบัญตาราง	๙
สารบัญแผนภูมิ	๑๐

บทที่

1. บทนำ	
- ที่มาและความสำคัญของปีที่ qua	1
- วัตถุประสงค์	3
- ขอบเขตการศึกษา	3
- แนวการวิเคราะห์	4
- ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	5
2. กรอบกฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
- ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศของเชคเชีย-ไทย	6
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
3. ข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์	
- กรอบการวิเคราะห์	18
- ตัวแปรข้อมูลและแหล่งข้อมูล	18
- วิธีการวิเคราะห์	38

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. ผลการศึกษาเชิงประจักษ์	
- การเปลี่ยนแปลงของความได้เปรียบ叨ดเปรียบเทียบ : พิจารณาจากสัดส่วนปริมาณ ปัจจัยการผลิต	44
- การเปลี่ยนแปลงของความได้เปรียบ叨ดเปรียบเทียบ : พิจารณาจากราคา เปรียบเทียบของปัจจัยการผลิต	60
5. สรุปและข้อเสนอแนะ	
- สรุป	78
- ข้อเสนอแนะทางงานนโยบาย	81
- ข้อเสนอแนะในการศึกษา	82
บรรณานุกรณ	85
ภาคผนวก 1 ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณทุน	90
ภาคผนวก 2 ตัวอย่างการคำนวณราคาปัจจัยทุน	105
ประวัติผู้เขียน	113

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ปริมาณพุทธภูมิแยกรายปีรายเดือน	21
3.2 จำนวนแรงงานจำแนกตามกลุ่มอาชีพรายปีรายเดือน	22
3.3 ผลการค้านาฬราคากลางปีจัดทุนปี 2513	32
3.4 ผลการค้านาฬราคากลางปีจัดทุนปี 2523	33
3.5 ผลการค้านาฬราคากลางปีจัดทุนปี 2532	34
3.6 ค่าจ้างแรงงานจำแนกรายปีรายเดือน	35
4.1 สัดส่วนปริมาณปีจัดการผลิตปี 2513	45
4.2 สัดส่วนปริมาณปีจัดการผลิตปี 2523	46
4.3 สัดส่วนปริมาณปีจัดการผลิตปี 2532	47
4.4 สัดส่วนปริมาณปีจัดการผลิตของแต่ละประเภท: 2513-2532	48
4.5 ราคabeรื้อแบบที่อยู่ของปีจัดการผลิตปี 2513	63
4.6 ราคabeรื้อแบบที่อยู่ของปีจัดการผลิตปี 2523	64
4.7 ราคabeรื้อแบบที่อยู่ของปีจัดการผลิตปี 2532	65
4.8 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศแบ่งตามประเภทกิจกรรมทุน	75

ศูนย์วิทยบรหพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
2.1 โครงสร้างและคุณภาพที่นำไปของกุญแจเชคเชอร์-โทนลิน	8
2.2 สามเหลี่ยมปัจจัยการผลิตและสัดส่วนปริมาณปัจจัยการผลิต	12
2.3 สามเหลี่ยมความกระหายของโครงสร้าง.....	13
3.1 สามเหลี่ยมปัจจัยการผลิตและสัดส่วนปริมาณปัจจัยการผลิต	40
3.2 สามเหลี่ยมปัจจัยการผลิตและราคากล่องเทียนเทียบปัจจัยการผลิต	42
4.1 สามเหลี่ยมปัจจัยการผลิตและกระบวนการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนปริมาณปัจจัยการผลิต ...	54
4.2 สามเหลี่ยมปัจจัยการผลิตและกระบวนการเปลี่ยนแปลงราคากล่องเทียนเทียบ ปัจจัยการผลิต	68

**ศูนย์วิทยบรังษีการ
อุปกรณ์ครุภัณฑ์วิทยาลัย**